

klera kad zaključujem: Dajte, sazovite katehetske stručnjake! Povjerite im delikatni posao da sastave jedinstveni okvirni nastavni plan za katehetizaciju djece, mladeži, pa i roditelja! Res clamat, vehementer clamat!

Dr Nikola KOLAREK

PRVI DNEVI KONCILIA

Ko boste to brali, bo delo koncila že mnogo dalje napredovalo in boste slišali mnogo novega. Začetek koncila ste mnogi videli že po televiziji in slišali o njem po radiu. A ni odveč, če tudi v našem liturgično-pastoralnem listu registriamo za zgodovino, kako je potekel začetek koncila in prvi dnevi zborovanj, ki so razpravljali prav o liturgiji. Tudi pastoralni značaj koncila se je pokazal takoj spočetka.

Dne 11. oktobra, na god Marijinega materinstva, se je od pol devetih dalje dolga vrsta škofov in nadškofov pomikala čez trg sv. Petra v njegovo cerkev. Oblečeni so bili v bele mitre in bele pluviale. V cerkvi so zasedli visoke tribune v glavni ladji. Za njimi so šli kardinali, vsak v obleki svojega kardinalskega reda. Papež Janez XXIII. je v vatikanski pavlinski kapeli pokadil izpostavljeno Najsvetejše in začel himno Ave, maris stella. Tako se začenjajo tudi kanonizacije. Tudi zgodovinski dan, začetek koncila, se je začel z Marijino pesmijo. Papež je sedel v nosilnico in se pridružil sprevodu. V cerkvi sv. Petra je zapel: Pridi, Stvarnik Sveti Duh in odmolil tri odbredne molitve za božjo pomoč koncilu. Nato je kardinal Tisserant opravil slovesno mašo, papež je sedel medtem na prestolu. Oltar je bil postavljen med tribunami in obrnjen proti ljudem. Mašno berilo, vzeto iz Apd, je oznajalo, kako so apostoli na može pokladali roke in jim s tem delili sveti red. Evangelij te maše je bil vzet iz binkoštna maše, govoril je o Svetem Duhu. Na koncu maše je papež podelil blagoslov.

Po maši se je začela prva javna seja koncila. V slovesni procesiji so na oltar položili knjigo evangelijev. Papež si je

Sabor će učiniti da u Crkvi zablista novi sjaj nebeskog svijetla, život će usmjeriti novim pravcem, apostolatu će dati novi polet.

Ivan XXIII

oblekel mašna oblačila. Vsi kardinali, dva nadškofa in dva škofa v imenu vseh so se mu poklonili in s tem izrazili svojo pokorščino in vdanost. Nato je najprej papež kleče odmolil nicejsko-carigrajsko in tridentinsko veroizpoved z dostavki iz prvega vatikanskega zbora. Nato jo je v imenu vseh koncilskih očetov odmolil koncilski tajnik, nadškof Felici. Na koncu so vsi koncilski očetje dali roko na prsi in jo potrdili z besedami: Ego spondeo, voveo ac iuro. Sic me Deus adiuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Nato je papež odmolil pretresljivo molitev Adsumus k Svetemu Duhu. Ta molitev molijo po rimskih kongregacijah pred sejami. Začne se molitev takole: Tu smo pred teboj, Gospod, Sveti Duh, obteženi s težo naših grehov, toda združeni v tvojem imenu. Pridi in ostani z nami ter očisti naša srca. Uči nas, kaj moramo storiti, pokaži cilj, ki ga moramo doseči, in kaj moramo izvršiti, da ti bomo s tvojo pomočjo v vseh rečeh všeč.

Potem so peli litanije vseh svetnikov. Vanje so bile vpletene naslednje besede, ki jih je papež slovesno pel: Ut hanc sanctam Synodum et omnes gradus ecclesiasticos benedicere, regere et conservare digneris.

Potem je kardinal diakon zapel evangelij po Mateju: Pojdite in učite vse narode... Po latinskem petju so evangelij zapeli tudi grško. Nato so v različnih orientalskih jezikih zapeli nekaj izbranih, izredno lepih antofon; eno so peli tudi staroslovensko. Vesoljna Cerkev spoštuje vse jezike in vse obrede.

Nato je imel papež programatični govor. Sam ga je razdelil v naslednje podnaslove in jih tudi prebral: 1) vesoljni zbori v zgodovini Cerkve, 2) zamisel in povod 2. vatikanskega vesoljnega zbora, 3) potrebnost vesoljnega zbora, 4) poglobljena naloga zbora je braniti in širiti Kristusov nauk, 5) kako je danes treba širiti Kristusov nauk, 6) kako je treba zavračati zmote, 7) kako naj delamo za edinost med kristjani in med vsemi ljudmi. Papež je zavrnil današnje črnoglede, ki vidijo v našem času le slabo in obetajo še bolj črno bodočnost. Poudaril je, da je namen koncila, da krščansko resnico na uspešen način brani in oznanja današnjemu svetu. O zmotah je dejal, da jih je nekdanj Cerkev zelo ostro obsojala; danes pa jih obsoja i in zavrača že življenje samo, ker ljudje vidijo njih usodne posledice. Danes hoče Kristusova nevesta svetu rajši nuditi zdravilo usmiljenja; Cerkev hoče na vesoljnem

zboru pokazati, da je ljubezniva in potrpežljiva mati vseh. Z vso prisrčnostjo je papež izrazil željo po edinosti, za katero je Kristus molil pri zadnji večerji.

Na koncu je papež podelil papeški blagoslov s popolnim odpustkom. Odnegli so knjigo evangelijev. Tajnik je oznanil prvo redno sejo. Slovesna javna seja je bila končana.

Vsaka seja koncila se začne z mašo, ki jo opravi kdo izmed koncilskih očetov. Prve seje so bile posvečene volitvam članov v koncilске komisije. V liturgično komisijo so bili voljeni, oziroma od papeža imenovani med drugimi znani liturgični veščaki in delavci, na pr. škof Zauner iz Linca v Avstriji, škof Spülbeck iz Meissena v Nemčiji, kardinal Lercaro iz Bologne, naš predsednik ILO-a, škof Pichler iz Banjaluke, in superior opatije Solesmes v Franciji.

Papež je koncilu predložil, da najprej razpravlja o liturgiji. Tisk je objavil, da je naloga koncila, kolikor zadeva liturgijo, da postavi splošne norme in splošna načela, njih izvedba in praktična uporaba pa bo naloga strokovnjakov vsega sveta, ki bodo delali pod vodstvom svete stolice. Po mnenju strokovnjakov bo to mogoče izvršiti že v petih letih. Načrt, kolikor je bil objavljen v prvih dneh razprav, poudarja, da je v liturgiji božji in človeški, vidni in nevidni, duhovni in pravni, eshatološki in upravni ali administrativni element. Uvod načrta tudi definira liturgijo: delo odrešenja, ki je bilo napovedano v stari zavezi, dovršeno po Kristusu v novi zavezi in se nadaljuje v Cerkvi. Vsa liturgija je usmerjena k zakramentom. V vsakem liturgičnem dejanju, ki ga Cerkev vidno, zunanje izvrši, je pričujoč Kristus, ki svoje odrešilne milosti podeljuje.

Tisk poroča o prvi sejah o liturgiji, da vlada za to področje veliko zanimanje koncilskih očetov. Razprave so živahne. Vanjo posegajo zelo vidno benediktinci, navzoči na koncilu, pa tudi misijonski škofje. Govorniki poudarjajo načela: Liturgija ima namen, da pospešuje duhovno življenje vernikov. Da obrodi ta sad, morajo verniki pri njej zavestno in aktivno sodelovati. Res je sicer, da liturgija ne obsega vsega duhovnega življenja vernikov, obstoje tudi pobožnosti, ki jih opravljamo ali zasebno ali skupno; vendar se liturgija vedno, posebno v naših dneh, po svojo naravi odlikuje pred vsemi, tudi najboljšimi pobožnostmi, kakor pravi instrukcija o obnovljenem velikem tednu.

V prid latinščini v liturgiji, je bilo v razprava rečeno, govore zgodovinski in teološki razlogi: latinščina je znamenje edinosti, se izraža z logično preciznostjo in juridično konkretnostjo; enako navajajo psihološke in ascetične razloge: latinščina nas navaja k logični stvarnosti, nas varuje pretirane sentimentalnosti in romantike in navaja h konkretnemu izražanju.

V prid narodnega jezika v liturgiji so v razpravi navajali tele razloge: aktivno sodelovanje vernikov pri liturgiji je mogoče le, če liturgijo verniki razumejo; živ jezik v liturgiji razodeva veseljnost Cerkve, ki sprejema vase vrednote in izročila vseh narodov, vseh časov, tudi današnjih in prihodnjih, pa pri tem ostane nespremenljiva.

Že prve razprave kažejo, kako modro in nepristransko zasledujejo koncilski očetje pod vodstvom Svetega Duha pastoralne cilje sedanjega koncila.

Dr Jože POGAČNIK

VIDICI

DODI KRALJEVSTVO TVOJE, izdaje Misijska sekcija bogoslova u Zagrebu, br. 1—4, 1962. (ciklostilom)

Godina je dana za periodičnu ediciju odviše kratko razdoblje da se u sebi oblikuje i nađe mjesto u vjerskom životu naroda. No činjenica da to mjesto traži, da se iznutra izgrađuje i osjeća veličinu predmeta kojim se bavi zaslužuje punu pažnju. Četiri broja »Dodi kraljevstvo tvoje« što ih je u protekloj godini izdala Misijska sekcija bogoslova u Zagrebu događaj su koji vrijedi zabilježiti. Ne još doduše zbog izuzetnih kvaliteta priloga, nego više zbog toga što očituju kako ove mlade suradnike zaokuplja ono središnje i najživotnije u spasilačkom djelovanju Crkve; stoga što one još nerazrađene i neprodubljene obavijesti iz misijskih područja, tumačenja misijskih nakana Apostolata molitve i prikazi Hrvata misionara, uz to što našega vjernika informiraju o misionarskim naporima, otkrivaju ujedno i pravu narav i bitno poslanje Crkve — gdje i naš vjernik može najpotpunije doživjeti, osvijestiti i djelotvorno motivirati svoju osobnu pripadnost toj istoj velikoj misiji — Crkvi. Misijski naime odgoj znači ujedno i ekleziološko osvještavanje pokrštenih. Stoga izgrađen misijski časopis ima uvijek dvostruku važnost: upoznaje vjernika sa životom Crkve i produbljuje njihovo bitno-kršćansko samoupoznavanje. Kršćanskoj svijesti daje djelatni spasilački zamah.

I za »Dodi kraljevstvo tvoje« otvorena je ova mogućnost. Ostvarit će je budu li izdavači ozbiljno shvatili svoj pothvat, budu li mu posvetili onu brigu koju takav časopis traži i nađu li mu čitaoce. Ne trebaju se pri tom bojati stroge misijske speci-